

A Btk. 195. §-ának (1) bekezdésében meghatározott kiskorú veszélyeztetése megvalósulásának alapjául szolgálhat az iskolaköteles gyermek huzamos időn keresztül való visszatartása az iskola látogatásától, ha ez a kiskorú szellemi vagy erkölcsi fejlődését veszélyezteti.

1. A Btk. 195. §-ának (1) bekezdése nem sorolja fel a kiskorú nevelésére, felügyeletére vagy gondozására köteles személy ama kötelességeit, amelyek nem teljesítése a kiskorú testi, szellemi vagy erkölcsi fejlődését veszélyezteti.

A nevelésre köteles személy kötelességeinek egyike: biztosítani a tanköteles gyermeknek az iskolába járását.

A közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. törvény 6. §-a (2) bekezdésének rendelkezése szerint a gyermek, ha az iskolába lépéshez szükséges fejlettséget eléri, attól a naptári évtől válik tankötelessé, amelyben a hatodik életévét május 31. napjáig betölti. A szülő kérelmére a gyermek tankötelessé válhat akkor is, ha a hatodik életévét december 31. napjáig tölti be.

Ha a gyermek nevelésére köteles személy kötelességét nem teljesíti, a gyermeket az iskola látogatásától huzamosabb időn belül keresztül visszatartja: ez a nevelési, felügyeleti vagy gondozási kötelezettség olyan súlyos megszegése, amely a gyermek szellemi fejlődését veszélyeztetheti, és így a kiskorú veszélyeztetése büntetnének megállapítására alapul szolgálhat.

A gyermek szellemi fejlődése veszélyeztetésének megállapítása tényekből levont következtetés. Fennáll nemcsak akkor, ha a gyermek írástudatlan marad, hanem ha az iskolalátogatástól való huzamos visszatartása következtében nincsenek meg azok az alapvető ismeretei sem, amelyek hiánya folytán az életviteléhez szükséges további ismereteket sem képes megszerezni.

2. Az egyes szabálysértésekről szóló 218/1999. (XII. 28.) Korm. rendelet 141. §-a szabályozza a közoktatási törvényben meghatározott kötelezettségek megszegésének szabálysértését. E § (1) bekezdése szerint az a szülő vagy törvényes képviselő

a) aki a szülői felügyelete vagy gyámsága alatt álló gyermeket kellő időben az óvodába, illetve az iskolába nem íratja be,

b) aki nem biztosítja, hogy a fogyatékosága miatt a tankötelezettség teljesítésére nem képes gyermeke a fejlődését biztosító fejlesztő felkészítésben (képzési kötelezettség teljesítésében) vegyen részt,

c) akinek a szülői felügyelete vagy gyámsága alatt álló gyermeke ugyanabban az óvodai nevelési évben az iskolai életmódra felkészítő foglalkozásokról, illetőleg ugyanabban a tanévben az iskolai kötelező tanórai foglalkozásokról igazolatlanul a jogszabályban meghatározott mértékűnél többet mulaszt,

ötvenezer forintig terjedő pénzbírsággal sújtható.

E rendelkezések egybevetéséből kitűnik, hogy az ismertetett szabálysértéstől a kiskorú veszélyeztetésének büntette alapvetően különbözik. Ez utóbbi megvalósulásának ugyanis törvényi előfeltétele, hogy az említett súlyos kötelességmulasztás azzal a következménnyel járjon, hogy a gyermek szellemi fejlődését veszélyeztesse. Ezt a nyilván inkább kivételesen előforduló következményt esetleg szakértő bevonásával, a tárgyaláson felmerült egyéb bizonyítékok alapján lehet megállapítani. Ennek hiányában azonban a szülő mulasztása csupán az említett szabálysértést valósítja meg.